

Nr 136.

Av herrar **Carlsson** i Bakeröd och **Gustafsson** i Lekåsa, om
*skyldighet för folkskollärare att tjänstgöra vid fortsättnings-
skola.*

I skoldistrikt, där folkskolan är sex- eller sjuårig, skall anordnas fortsättningsskola. Fortsättningsskolan kan vara antingen yrkesbestämd eller allmän. Den yrkesbestämda fortsättningsskolan kan vidare uppdelas på olika typer av fortsättningsskolor allt efter yrkeslivet på skilda orter. Fortsättningsskolor kunna sålunda samordnas med jordbruks-, skogsbruks- eller fiskeriundervisning, med hantverks- eller industriell undervisning, med handelsundervisning samt med undervisning i kvinnlig slöjd och hushållsgöromål. Avsikten med fortsättningsskolan var, när den för mer än 25 år sedan infördes, att ge densamma en avgjort praktisk inriktning. Tyvärr måste konstateras att dessa strävanden icke i någon större mån kunnat förverkligas. Frånsett undervisningen i husligt arbete för flickor har den allmänna fortsättningsskolan dominerat. Försöken med jordbruksbetonade fortsättningsskolor ha fullständigt misslyckats.

Det är måhända inte möjligt att i detta avseende genomföra några större förändringar, när hela skolväsendet står inför en genomgripande omändring. Det bör emellertid uttryckligen betonas, att en förlängning av skolplikten bör såsom norrlandskommittén föreslagit (SOU 1945: 33) användas för en utökning av den praktiska utbildningen.

Beträffande anställningen av lärare stadgas att vid varje fortsättningsskola skola finnas lärare till det antal och med de insikter och den utbildning som erfordras. Det är uppenbart, att om ett någorlunda tillfredsställande resultat av fortsättningsskolans undervisning skall uppnås, måste lärarna besitta fullgoda kvalifikationer. Detta utgör ett problem, som ännu väntar på sin slutgiltiga lösning och som för åtskilliga skoldistrikts vidkommande tillspetsats genom bristen på lärare. Det är inte längre lika lätt att erhålla en tillfälligt anställd lärare för den tid fortsättningsskolan pågår, om skoldistriktets egna lärare inte stå till förfogande. Det bör nämligen observeras, att lärarna vid skoldistriktets folkskola icke äro skyldiga att tjänstgöra vid fortsättningsskolan. Även om distriktets egna lärarkrafter vanligen undervisa också i fortsättningsskolan, kunna de icke åläggas att mot sin vilja göra detta. Den situation kan inträffa, att ett skoldistrikt står utan möjligheter att anskaffa lärare för undervisningen i fortsättnings-

skolan. Det är givet, att det under dylika omständigheter ännu mycket mindre blir fråga om att anställa en för ändamålet utbildad och väl kvalificerad lärare. Det kan starkt ifrågasättas, huruvida icke i gällande författningar borde stadgas att lärare, anställd vid folkskolan inom skoldistriktet, även borde ha skyldighet att åtaga sig undervisningen i fortsättningsskolan. Man skulle kunna tänka sig en bestämmelse av sådan innebörd, att läraren, om andra möjligheter icke stode öppna, icke skulle kunna vägra att tjänstgöra i fortsättningsskolan. De svårigheter, som vissa skoldistrikt ha att få lärare till fortsättningsskolan, göra en ändring av gällande bestämmelser i detta avseende nödvändig.

Med anledning av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring av gällande stadga för fortsättningsskolan, att lärare vid skoldistriktsfolkskola kunna åläggas skyldighet att tjänstgöra även vid fortsättningsskolan.

Stockholm den 19 januari 1946.

C. O. Carlsson,
Bakeröd.

Aron Gustafsson
i Lekåsa.
